

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА про пожежі та їх наслідки в Україні за 2 місяці 2023 року

Загальні дані про пожежі

Інститутом державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту проаналізовано інформацію про пожежі за звітний період, що надійшла від територіальних органів ДСНС відповідно до пункту 9 «Інструкції по роботі з Карткою обліку пожежі», затвердженої наказом ДСНС від 16.08.2017 № 445 «Про забезпечення ведення обліку пожеж та їх наслідків».

Так, підрозділами територіальних органів ДСНС упродовж 2 місяців 2023 року в Україні зареєстровано 7 517 пожеж. Порівняно з аналогічним періодом 2022 року кількість пожеж зменшилася на 23,3 %; збільшення кількості пожеж спостерігається у спорудах сільськогосподарського призначення (збільшення у 6,7 рази), у природних екосистемах (збільшення у 2,1 рази), у будівлях виробничого призначення (+69,8 %), у будівлях об'єктів торгівлі і харчування (+45,1 %), у соціально-культурних, громадських та адміністративних будівлях (+34,1 %), у будинках та спорудах житлового призначення (+3,4 %).

Унаслідок пожеж загинуло 416 людей, у тому числі 11 дітей; 306 людей отримали травми, у тому числі 36 дітей.

Кількість загиблих унаслідок пожеж зменшилася на 5,7 %; кількість травмованих на пожежах зменшилася на 2,2 %. Кількість дітей і підлітків до 18 років, які загинули внаслідок пожеж, збільшилася на 10,0 %; кількість дітей і підлітків до 18 років, травмованих на пожежах, збільшилася на 28,6 %.

Матеріальні втрати від пожеж склали 18 млрд 88 млн 578 тис. грн (із них прямі збитки становлять 5 млрд 701 млн 367 тис. грн; побічні – 12 млрд 387 млн 211 тис. грн).

Матеріальні втрати від пожеж збільшилися у 4,2 рази (прямі збитки збільшилися у 6,8 рази; побічні збитки збільшилися у 3,6 рази); кількість знищеного зерна збільшилася у 504 рази (8 065 тонн проти 16 тонн); кількість загиблих свійських птахів збільшилася у 5,9 рази (2 455 од. проти 414 од.); кількість знищених і пошкоджених будинків (споруд) збільшилася на 31,1 % (5 366 од. проти 4 094 од.); кількість знищених і пошкоджених транспортних засобів (техніки) збільшилася на 10,2 % (790 од. проти 717 од.); кількість знищеного хліба на корені та у валках становить 1 310 га проти 0 га; при цьому кількість знищених кормів зменшилася на 34,3 % (813 тонн проти 606 тонн); кількість загиблих свійських тварин зменшилася на 15,9 % (74 гол. проти 88 гол.).

Щодня в Україні, в середньому, виникало 127 пожеж, матеріальні втрати від яких склали 306 млн 586 тис. гривень. Кожного дня внаслідок пожеж гинули 7 людей і 5 людей отримували травми, вогнем знищувалася або пошкоджувалася 91 будівля (споруда) та 13 одиниць техніки.

Прямі збитки від однієї пожежі становили 758 тис. гривень.

Статистичні показники стану з пожежами в Україні за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Статистичні показники стану з пожежами в Україні за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року*

№ з/п	Назва показників	2023 рік	2022 рік	Тенденція по країні, +/-, у %	% від загальної кількості
Загальні дані про пожежі					
1	Кількість пожеж (од.)	7517	9806	-23,3	–
2	Збитки прямі (тис. грн)	5701367	837751	у 6,8 рази	–
3	Збитки побічні (тис. грн)	12387211	3442961	у 3,6 рази	–
4	Загинуло людей унаслідок пожеж	416	441	-5,7	–
–	у т.ч. дітей і підлітків до 18 років	11	10	10,0	2,6
5	Загинуло людей унаслідок пожеж у містах	215	226	-4,9	51,7
6	Загинуло людей унаслідок пожеж у селах	201	215	-6,5	48,3
7	Травмовано людей на пожежах	306	313	-2,2	–
–	у т.ч. дітей та підлітків до 18 років	36	28	28,6	11,8
–	у т.ч. у містах	221	229	-3,5	72,2
8	Знищено, пошкоджено будівель і споруд (од.)	5366	4094	31,1	–
9	Знищено, пошкоджено техніки (од.)	790	717	10,2	-
10	Загинуло людей унаслідок пожеж, на 100 тис. населення	1,0	1,1	-9,1	–
11	Кількість пожеж на 10 тис. населення	1,8	2,4	-25,0	–
12	Збитки прямі на 10 тис. населення (тис. грн)	1386,2	201,6	у 6,9 рази	–
13	Кількість пожеж у містах	4526	5624	-19,5	60,2
14	Кількість пожеж у селах	2991	4182	-28,5	39,8
15	Кількість пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль)	531	316	68,0	7,1
–	у т.ч. на підприємствах, в організаціях, закладах	531	313	69,6	7,1
Об'єкти пожеж					
1	Будівлі виробничого призначення	146	86	69,8	1,9
2	Будівлі об'єктів торгівлі і харчування	132	91	45,1	1,8
3	Соціально-культурні, громадські та адміністративні споруди	118	88	34,1	1,6
4	Споруди сільськогосподарського призначення	74	11	у 6,7 рази	1,0
5	Будинки та споруди житлового призначення	5202	5031	3,4	69,2
–	у т.ч. житлові будинки	3498	3284	6,5	46,5
6	Природні екосистеми	23	11	у 2,1 раза	0,3
7	Відкриті території	1062	3480	-69,5	14,1
8	Транспортні засоби	387	593	-34,7	5,1
9	Інші об'єкти	373	415	-10,1	5,0
Причини виникнення пожеж					
1	Підпали	157	254	-38,2	2,1
2	Несправність виробничого обладнання	28	9	у 3,1 раза	0,4
3	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації електроустановок	1837	1848	-0,6	24,4
4	Порушення правил ПБ при влаштуванні та експлуатації печей, ТГ агрегатів та установок	1368	1479	-7,5	18,2
5	Необережне поводження з вогнем	2585	5301	-51,2	34,4
6	Пустощі дітей з вогнем	26	19	36,8	0,4
7	Порушення технології виробництва та правил експлуатації транспортних засобів	293	393	-25,4	3,9
8	Вибухи, внаслідок бойових дій	904	171	у 5,3 рази	12,0
9	Інші причини	319	332	-3,9	4,2

*Примітки:

- 1) без урахування пожеж, що виникли на об'єктах міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.12.03 № 2030 здійснюють їх облік самостійно;
- 2) без урахування пожеж, що виникли на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей і територіях Автономної Республіки Крим та міста Севастополь;
- 3) без урахування пожеж, що виникли на територіях окремих районів регіонів України, що зазнали впливу російської військової агресії станом на 01 березня 2023 року.

На рисунку 1 наведено основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

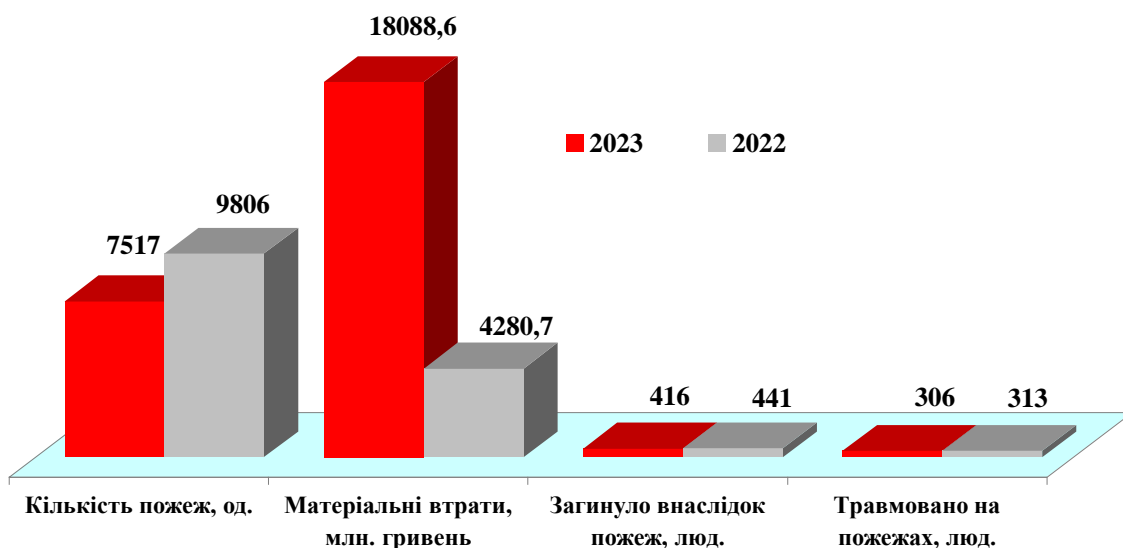

Рисунок 1 – Основні показники, що характеризують стан із пожежами в державі за 2 місяці 2023 році, порівняно з аналогічним періодом 2022 року

На рисунку 2 наведено ранжування регіонів України за кількістю пожеж за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

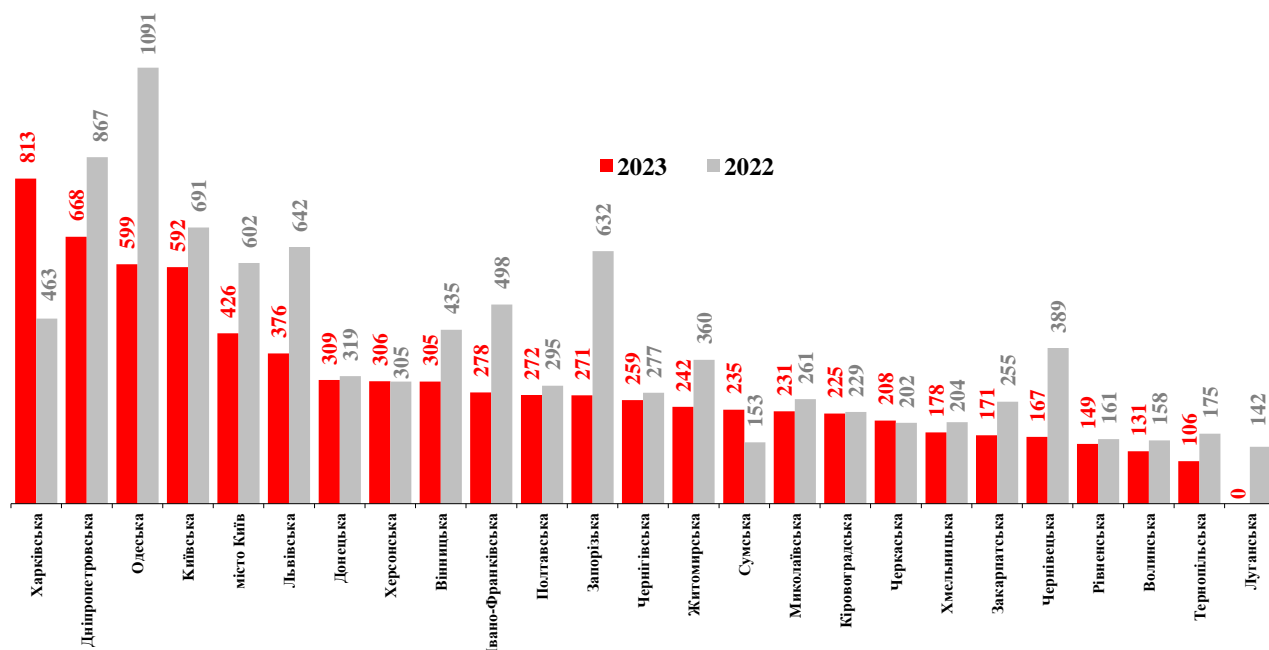

Рисунок 2 – Ранжування регіонів України за кількістю пожеж за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

За загального зменшення кількості пожеж в Україні (-23,3 %) за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх збільшення зареєстровано у Харківській (+75,6 %), Сумській (+53,6 %), Черкаській (+3,0 %) та Херсонській (+0,3 %) областях.

На розподіл кількості пожеж суттєво впливає інтенсивність бойових дій у межах окремих регіонів України, їх часткова окупація російськими збройними формуваннями, а також переміщення населення та промислових потужностей зі східних регіонів на захід країни.

Упродовж 2 місяців 2023 року підрозділами територіальних органів ДСНС під час гасіння пожеж було врятовано 407 людей (+14,3 % порівняно з аналогічним періодом 2022 року), у тому числі 43 дитини (-14,0 %); крім того, на пожежах врятовано 3 502 будівлі та споруди (+3,8 %), 209 одиниць техніки (-26,4 %); загалом збережено матеріальних цінностей на суму понад 4,8 млрд грн (збільшення у 5 разів).

Пожежі у містах (сmt) і сільській місцевості

Упродовж 2 місяців 2023 року у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України (далі – у містах) зареєстровано 4 526 пожеж, що становить 60,2 % від загальної кількості пожеж; порівняно з аналогічним періодом минулого року їх кількість зменшилася на 19,5 %.

За загального зменшення кількості пожеж у містах їх збільшення зареєстровано у Харківській (+31,2 %), Сумській (+30,7 %), Херсонській (+15,9 %), Кіровоградській (+7,3 %) та Черкаській (+2,1 %) областях.

Питома вага пожеж у містах перевищує середнє значення по державі у 8 областях України (таблиця 2).

Таблиця 2 – Области України, в яких питома вага пожеж у містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів перевищує середньодержавний показник

№ з/п	Назва області	2023 рік	2022 рік	Питома вага від загальної кількості, у %
1	Запорізька	235	435	86,7
2	Донецька	248	266	80,3
3	Дніпропетровська	527	697	78,9
4	Кіровоградська	147	137	65,3
5	Херсонська	197	170	64,4
6	Одеська	383	548	63,9
7	Миколаївська	146	147	63,2
8	Львівська	230	309	61,2
Всього по Україні:		4526	5624	60,2

Унаслідок пожеж у містах загинуло 215 людей (-4,9 %), що становить 51,7 % від загальної кількості загиблих; травмована 221 людина (-3,5 %), що становить 72,2 % від загальної кількості травмованих. Смертність дітей унаслідок пожеж у містах склала – 5, минулого року загинуло 4 дитини; травмовано на пожежах у містах – 27 дітей, минулого року травмовано 20 дітей.

Прямі збитки від пожеж у містах збільшилися у 6,7 рази та склали 4 млрд 78 млн 812 тис. грн, що становить 71,5 % від загальної кількості прямих збитків.

Упродовж 2 місяців 2023 року у сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів України (далі – у селах) зареєстровано 2 991 пожежу, що становить 39,8 % від загальної кількості пожеж; порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх кількість зменшилася на 28,5 %.

За загального зменшення кількості пожеж у селах їх збільшення зареєстровано у Харківській (збільшення у 3,2 рази), Сумській (+98,1 %), Донецькій (+15,1 %), Чернігівській (+9,4 %) та Черкаській (+3,8 %) областях.

Питома вага пожеж у селах перевищує середнє значення по державі у 15 областях України (таблиця 3).

Таблиця 3 – Области України, в яких питома вага пожеж у сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів перевищує середньодержавний показник

№ з/п	Назва області	2023 рік	2022 рік	Питома вага від загальної кількості, у %
1	Рівненська	98	99	65,8
2	Волинська	79	88	60,3
3	Київська	338	389	57,1
4	Хмельницька	100	114	56,2
5	Івано-Франківська	154	320	55,4
6	Чернігівська	140	128	54,1
7	Полтавська	146	151	53,7
8	Вінницька	162	269	53,1
9	Черкаська	110	106	52,9
10	Тернопільська	55	117	51,9
11	Чернівецька	85	208	50,9
12	Закарпатська	86	151	50,3
13	Житомирська	117	205	48,3
14	Сумська	103	52	43,8
15	Харківська	346	107	42,6
Всього в Україні:		2991	4182	39,8

Унаслідок пожеж у селах загинула 201 людина (-6,5 %), що становить 48,3 % від загальної кількості загиблих; травмовано 85 людей (+1,2 %), що становить 27,8 % від загальної кількості травмованих. Смертність дітей унаслідок пожеж у селах склала – 6, минулого року загинуло також 6 дітей; травмовано на пожежах у селах – 9 дітей, минулого року травмовано 8 дітей.

Прямі збитки від пожеж у селах збільшилися у 7 разів та склали 1 млрд 623 млн 356 тис. грн, що становить 28,5 % від загальної кількості прямих збитків.

Стан із загибеллю людей унаслідок пожеж

Упродовж 2 місяців 2023 року внаслідок пожеж загинуло 416 людей, із них 11 дітей.

Порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх кількість зменшилася на 25 (416 проти 441) або на 10,5 %; кількість дітей збільшилася на 1 (11 проти 10) або на 10 %.

За 2 місяці 2023 році за загального збільшення кількості дітей, загиблих унаслідок пожеж, їх зменшення зареєстровано у Вінницькій (0 проти 1), Донецькій (0 проти 2), Запорізькій (0 проти 1), Харківській (по 0 проти 1) та Чернігівській (0 проти 3) областях.

Ранжування регіонів України за кількістю загиблих унаслідок пожеж упродовж 2 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 3.

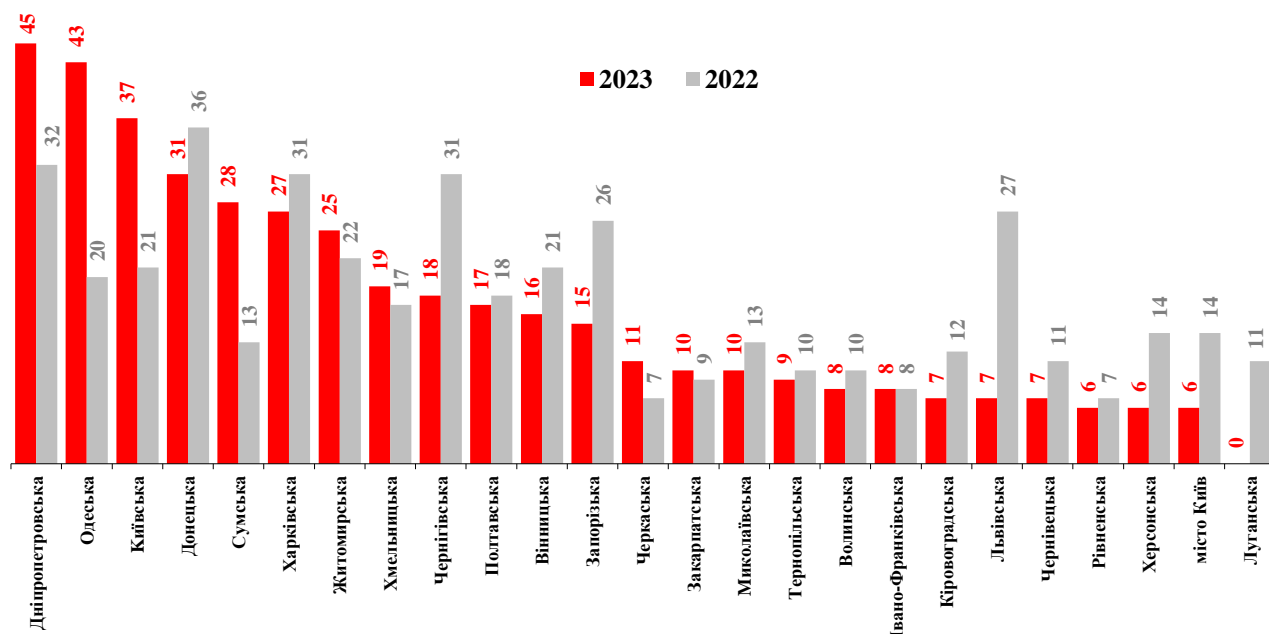

Рисунок 3 – Ранжування регіонів України за кількістю загиблих унаслідок пожеж за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Найбільшу кількість загиблих зареєстровано у будинках і спорудах житлового призначення, де загинуло 382 людини (-10,3 % або 91,8 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж), із яких 357 людей (-6,5 % або 85,8 % від загальної кількості загиблих унаслідок пожеж) загинуло безпосередньо у житлових будинках. Найбільшу кількість загиблих людей у будинках і спорудах житлового сектору зареєстровано у Дніпропетровській (43), Одеській (39) та Донецькій (29) областях.

Під час пожеж на транспортних засобах загинуло 12 людей (збільшення у 12 разів або 2,9 % від їх загальної кількості). У соціально-культурних, громадських та адміністративних спорудах загинуло 6 людей або 1,4 % від їх загальної кількості. У будинках та спорудах сільськогосподарського призначення загинуло 4 людини або 1,0 % від їх загальної кількості. У будівлях виробничого призначення загинуло 2 людини або 0,5 % від їх загальної кількості. У будівлях торгівлі і харчування загинула 1 людина або 0,2 % від їх загальної кількості. На відкритих територіях загинуло 3 людини або 0,7 % від їх загальної кількості. На інших об'єктах загинуло 6 людей (-45,5 % або 1,4 % від їх загальної кількості).

Ранжування основних причин виникнення пожеж за кількістю людей, загиблих унаслідок пожеж, упродовж 2 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 4.

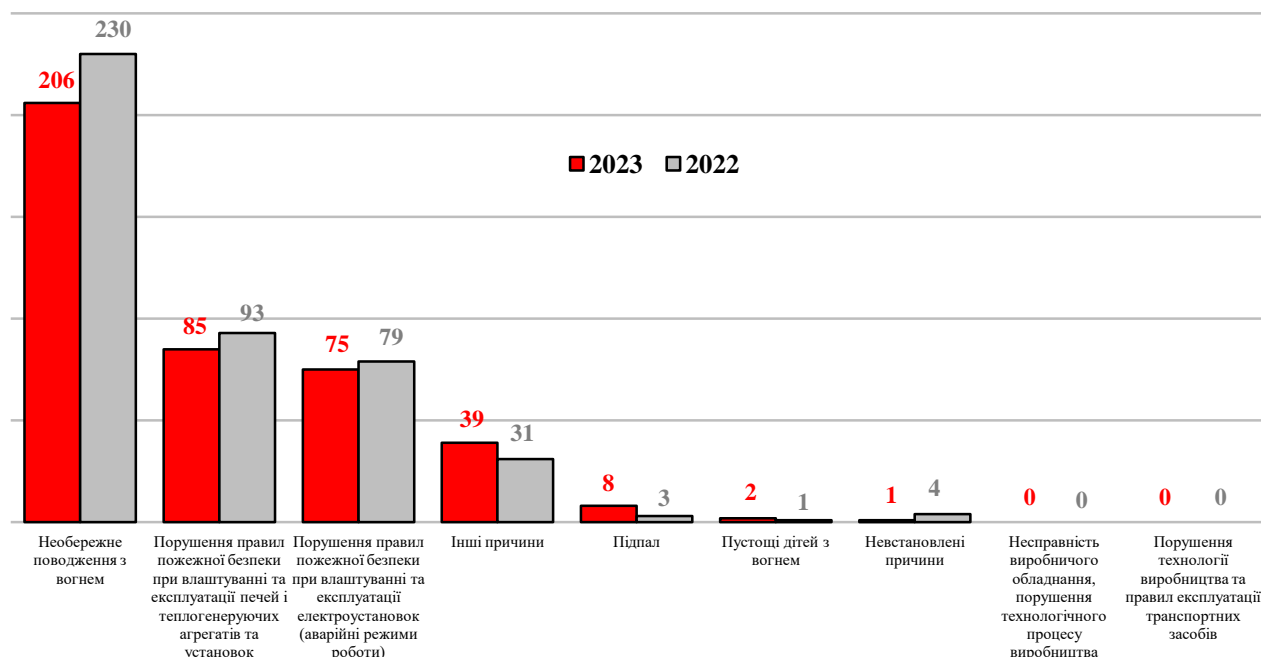

Рисунок 4 – Ранжування основних причин виникнення пожеж за кількістю людей, загиблих унаслідок пожеж, за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Порівняно з аналогічним періодом 2022 року спостерігається збільшення кількості загиблих людей унаслідок пожеж, причиною яких стали: підпали (збільшення у 2,7 рази); пустощі дітей з вогнем (збільшення у 2 рази); вибухи (входить до групи «Інші пожежі») (+25,8 %). Зменшення кількості загиблих спостерігається з наступних причин виникнення пожеж: порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (-5,1 %); порушення правил влаштування та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок (-8,6 %); необережного поводження з вогнем (-10,4 %).

Упродовж 2 місяців 2023 року зареєстровано 366 пожеж (-6,6 % або 4,9 % від загальної кількості пожеж) із загибеллю людей.

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типами населених пунктів за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за типами населених пунктів за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Тип населеного пункту	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Сільській населений пункт	178	194	-8,2	48,6
2	Місто	161	156	3,2	44,0
3	Селище міського типу	26	39	-33,3	7,1
4	Поза межами сільського населеного пункту	1	3	-66,7	0,3
5	Поза межами міського населеного пункту	0	0	0,0	0,0
6	Відселена зона	0	0	0,0	0,0
Всього в Україні:		366	392	-6,6	–

Як показує таблиця 4 найбільша кількість пожеж із загибеллю людей виникла у сільських населених пунктах.

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за видами об'єктів упродовж 2 місяців 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за видами об'єктів за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Об'єкт виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Сільській житловий будинок	159	176	-9,7	43,4
2	Міський житловий будинок	140	132	6,1	38,3
3	Будинок смт	23	33	-30,3	6,3
4	Літня кухня	15	17	-11,8	4,1
5	Відкрита територія	2	1	у 2 рази	0,5
6	Господарча споруда	7	9	-22,2	1,9
7	Дачний будинок	1	4	-75,0	0,3
8	Легковий автомобіль	1	1	0,0	0,3
9	Приватний гараж	1	4	-75,0	0,3
10	Виробничі цехи	2	0	–	0,5
11	Інший об'єкт	15	15	0,0	4,1
Всього в Україні:		366	392	-6,6	–

У таблиці 6 наведено розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

Таблиця 6 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за місцем їх виникнення за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Місце виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Житлова кімната	232	247	-6,1	63,4
2	Підлога	31	43	-27,9	8,5
3	Кухня	30	34	-11,8	8,2
4	Стіна, перегородка	13	7	85,7	3,6
5	Перекриття стелі	11	16	-31,3	3,0
6	Веранда, тераса	3	5	-40,0	0,8
7	Коридор	6	4	50,0	1,6
8	Горище	8	1	у 8 разів	2,2
9	Покрівля	4	4	0,0	1,1
10	Побутове приміщення	1	2	-50,0	0,3
11	Підвал	1	1	0,0	0,3
12	Відсік двигуна	0	0	0,0	0,0
13	Інше місце	26	28	-7,1	7,0
Всього в Україні:		366	392	-6,6	–

Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл кількості пожеж із загибеллю людей за причинами їх виникнення за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Причина виникнення пожежі	Кількість пожеж		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Необережність під час паління	146	154	-5,2	39,9
2	Інша причина необережного поводження з вогнем	44	53	-17,0	12,0
3	ПППБ при експлуатації печей та ТГ	55	56	-1,8	15,0
4	Коротке замикання електромережі	76	86	-11,6	20,8
5	ПППБ при експлуатації електро побутових приладів	11	9	22,2	3,0
6	ПППБ при експлуатації електро побутових газових, гасових та бензинових приладів	6	7	-14,3	1,6
7	ППМ електроустановок та електромереж	0	0	0,0	0,0
8	Несправність електричної системи автомобіля	1	0	–	0,3
9	Інша причина	27	27	0,0	7,4
Всього в Україні:		366	392	-6,6	–

Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за соціальним статусом за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Соціальний статус загиблого	Кількість загиблих		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	Пенсіонер	225	218	3,2	54,1
2	Безробітний	100	140	-28,6	24,0
3	Робітник	28	26	7,7	6,7
4	Особа без певного місця проживання	9	5	80,0	2,2
6	Дитина дошкільного віку (до 6 років)	8	5	60,0	1,9
7	Домогосподарка	3	2	50,0	0,7
8	Студент	0	0	0,0	0,0
9	Соціальний статус не вказано	43	45	-4,4	10,4
Всього в Україні:		416	441	-5,7	–

Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за віком за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено у таблиці 9.

Таблиця 9 – Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж людей за віком за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

№ з/п	Вік загиблого	Кількість загиблих		+/-, у %	Питома вага, %
		2023	2022		
1	60 років та старше	226	224	0,9	54,3
2	від 40 до 60 років	119	158	-24,7	28,6
3	від 21 до 40 років	34	39	-12,8	8,2
4	до 7 років	9	7	28,6	2,2
5	від 7 до 14 років	0	5	-100,0	0,0
6	від 18 до 21 року	0	2	-100,0	0,0
7	від 16 до 18 років	0	0	0,0	0,0
8	від 14 до 16 років	0	0	0,0	0,0
9	вік не вказано	28	6	у 4,7 рази	6,7
Всього в Україні:		416	441	-5,7	–

Тож, як і торік, упродовж 2 місяців 2023 року найбільша кількість пожеж із загибеллю людей сталася у сільських житлових будинках, унаслідок яких найчастіше гинули пенсіонери та безробітні у віці від 60 років та старше.

Розподіл пожеж за об'єктами їх виникнення

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 2 місяці 2023 року виникла 531 пожежа (+68,0 %), що становить 7,1 % від загальної кількості пожеж, унаслідок яких загинуло 13 людей (за 2 місяці 2022 року – 9 людей) та 9 людей отримали травми (за 2 місяці 2022 року – 25 людей).

Прямі збитки від цих пожеж збільшилися в 11,3 рази та склали 4 млрд 413 млн 539 тис. грн, що становить 77,4 % від загальної кількості прямих збитків; побічні збитки збільшилися у 18,1 раза та склали 9 млрд 210 млн 69 тис. грн, що становить 74,4 % від загальної кількості побічних збитків.

Для прикладу, 25 лютого о 14:37 до ГУ ДСНС у місті Києві надійшло повідомлення про пожежу на вул. Кирилівській, 86 в одноповерховій складській будівлі, де зберігалися легкозаймисті речовини (лакофарбові матеріали). Пожежею були пошкоджені складські приміщення, де

зберігалися лакофарбові та будівельні матеріали ТОВ «Соїріко» (директор Томащук Т.Ю.); рекламна продукція, електрообладнання, комп'ютерна техніка ФОП Козловець О.Г.; продукція водопостачання, опалення та каналізації ТОВ «Спероні Україна» (директор Лушкім В.І.); насосне обладнання, мотопомпи й обладнання для автоматизації насосів ТОВ «Фарт-Пром» (директор Вимар В.М.); холодильні камери, холодильники, лабораторне обладнання, харчові добавки та продовольча продукція ПП «ПАМІР СЕРВІС» (директор Лисяк А.О.); електрообладнання ФОП Білого Р.В.; кавові

машини та продовольча продукція ТОВ «ВІВЕНДІНГ» (директор Куренков Д.Б.); електрокабелі ТОВ «КАФАТ лтд.» (директор Панченко Ю.І.), а також складський комплекс ТОВ «ПОДІЛ БІЗНЕС-ПАРК» (директор Зарічний О.А.).

Причиною пожежі стало коротке замикання електромережі.

О 16:12 пожежу було локалізовано на площі 2000 м² та о 17:50 – ліквідовано.

Прямі збитки від пожежі склали 120 млн грн.; побічні – 210 млн гривень.

Особливістю гасіння даної пожежі стало перше застосування у столиці нашої країни новітнього роботу пожежогасіння Alpha Wolf, що значно полегшувало роботу вогнеборців.

За фактом пожежі відкрито кримінальне провадження за ч. 1 статті 270 ККУ.

На рисунку 5 наведено ранжування регіонів України за кількістю пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року.

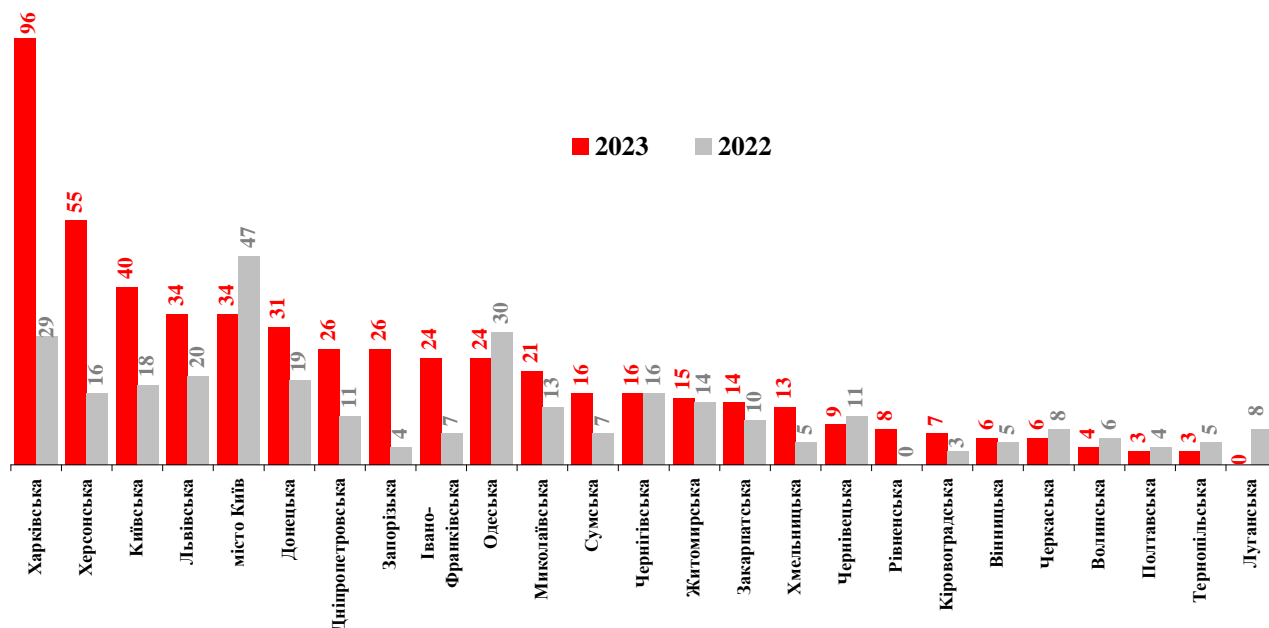

Рисунок 5 – Ранжування регіонів України за кількістю пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

У **будівлях виробничого призначення** виникло 146 пожеж (+69,8 %), що становить 27,5 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки збільшилися у 42,7 рази і становлять 3 млрд 155 млн 33 тис. грн (71,5 % від загальної суми прямих збитків на профілакуємих об'єктах). Побічні збитки становлять 7 млрд 602 млн 874 тис. грн (зростання у 61,3 рази; 82,5 % від суми побічних збитків на профілакуємих об'єктах). Причини 38 % пожеж у будівлях виробничого призначення пов'язані з вибухами внаслідок влучення вибухонебезпечних предметів.

У **будівлях об'єктів торгівлі і харчування** виникло 132 пожежі (+45,1 %), що становить 24,9 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 126 млн 445 тис. грн (+82,2 %; 2,9 %). Побічні збитки становлять 243 млн 871 тис. грн (зростання у 2,4 рази; 2,6 %).

У **спорудах соціально-культурного, громадського та адміністративного призначення** виникло 118 пожеж (+34,1 %), що становить 22,2 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 422 млн 978 тис. грн (зростання у 8,9 рази; 9,6 %). Побічні збитки становлять 590 млн 259 тис. грн (зростання у 8,5 рази; 6,4 %).

У **будинках та спорудах сільськогосподарського призначення** виникло 74 пожежі (зростання у 6,7 рази), що становить 13,9 % від загальної кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки. Прямі збитки становлять 700 млн 48 тис. грн (зростання у 148,2 рази; 15,9 %). Побічні збитки становлять 728 млн 630 тис. грн (зростання у 64,3 рази; 7,9 %).

Для прикладу, 09 лютого внаслідок ворожого обстрілу виникла пожежа у будівлі складу зернових культур сільськогосподарського підприємства, розташованого за адресою: Донецька область, Костянтинівська ОТГ, Іванопільська сільська рада, с. Іванопілля.

Внаслідок пожежі пошкоджено покрівлю будівлі. Силами пожежно-рятувальних підрозділів врятовано склад зернових культур. До гасіння пожежі

залучалися 2 пожежно-рятувальні підрозділи ГУ ДСНС у Донецькій області.

У **будинках та спорудах житлового призначення** виникло 5 202 пожежі (+3,4%; 69,2 % від загальної кількості пожеж). Прямі збитки збільшились у 2,9 рази і становлять 1 млрд 117 млн 686 тис. грн, що складає 25,3 % від загальної суми прямих збитків. Побічні збитки склали 2 млрд 524 млн 381 тис. грн (+1,6 %; 27,4 % від загальної суми побічних збитків).

Зокрема, безпосередньо у **житлових будинках** виникло 3 498 пожеж (+6,5 %), що становить 46,5 % від загальної кількості пожеж або 67,2 % від кількості пожеж у будинках та спорудах житлового призначення.

Для прикладу, у лютому найбільшу кількість загиблих в приватному житловому секторі зареєстровано на пожежі, повідомлення про яку надійшло до ГУ ДСНС у Харківській області надійшло 03 лютого об 11:32 від райвідділу Нацполіції. Підрозділи ДСНС до гасіння не залучались.

Подія виникла за адресою: Харківська область, Лозівський район, Близнюківська ОТГ, с. Самійлівка, вул. Садова. Внаслідок пожежі загинуло 4 людини (чоловік 1958 р.н., його дружина 1964 р.н. їхній син 1981 р.н., а також ще один чоловік 1980 р.н.). Пожежею пошкоджено підлога та меблі. Виробом-ініціатором пожежі стала електрична плита, від тепла якої відбулось займання прилеглих горючих конструктивних елементів.

На **транспортних засобах** виникло 387 пожеж (-34,7 %; 5,1 % від загальної кількості пожеж). Прямі збитки склали 56 млн 132 тис. грн (+9,7 %; 1,0 % від загальної кількості прямих збитків). Побічних збитків цими пожежами нанесено на суму 153 млн 257 тис. грн (+44,8 %; 1,2 % від загальної кількості побічних збитків).

У **природних екосистемах** виникло 23 пожежі (зростання у 2,1 рази), що становить 0,3 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки становлять 39 млн 897 тис. грн (зростання в 30,6 рази; 0,7 %). Побічні збитки становлять 40 млн 156 тис. грн (зростання у 14,6 рази; 0,3 %).

Суттєве збільшення кількості пожеж в екосистемах обумовлено реєстрацією інформації про пожежі на полях зернових і технічних культур за заявами громадян на деокупованій території Херсонської області.

На **відкритих територіях** виникло 1 062 пожежі (-69,5 %), що становить 14,1 % від загальної кількості пожеж. Прямі збитки становлять 4 млн 924 тис. грн (зростання у 3,2 рази; 0,1 % від загальної суми прямих збитків). Побічні збитки становлять 279 млн 956 тис. грн (-4,7 %; 2,3 % від загальної суми побічних збитків).

Зокрема, кількість пожеж на територіях житлової забудови, приватних домоволодінь та поза межами населених пунктів зменшилася на 65,4 % та 83,1 % відповідно.

Розподіл пожеж за причинами їх виникнення

- Упродовж 2 місяців 2023 року основними причинами виникнення пожеж є:
- 1) необережне поводження з вогнем – 2 585 випадків (-51,2 %);
  - 2) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (аварійні режими роботи) – 1 837 випадків (-0,6 %);
  - 3) порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок – 1 368 випадків (-7,5 %);
  - 4) вибухи, внаслідок бойових дій – 904 випадки (зростання у 5,3 рази);
  - 5) порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 293 випадки (-25,4 %);
  - 6) підпали – 157 випадків (-38,2 %);
  - 7) несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва – 28 випадків (зростання у 3,1 раза);
  - 8) пустощі дітей з вогнем – 26 випадків (+36,8 %);
  - 9) невстановлені причини – 26 випадків (-46,9 %).

Виокремлюючи причину виникнення пожеж, пов'язану з вибухами внаслідок бойових дій в окрему групу, слід відзначити, що від «інших причин» за 2 місяці 2023 року виникло 293 пожежі (+3,5 %).

Ранжування основних причин виникнення пожеж за абсолютною їх кількістю за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року наведено на рисунку 6.

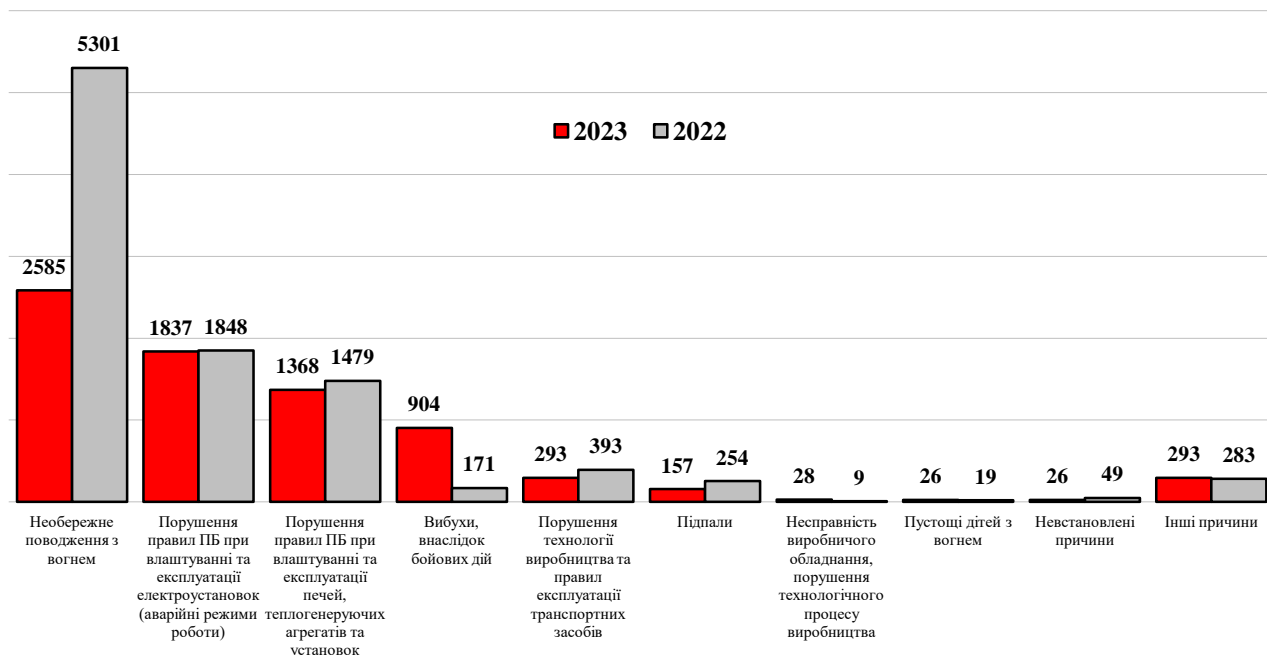

Рисунок 6 – Ранжування основних причин виникнення пожеж за абсолютною їх кількістю за 2 місяці 2023 року порівняно з аналогічним періодом 2022 року

Як видно з рисунку 6, за 2 місяці 2023 року збільшення кількості пожеж спостерігається з причин: *вибухів, унаслідок бойових дій* (зростання у 5,3 рази), *несправності виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва* (зростання у 3,1 рази), *пустощів дітей з вогнем* (+36,8 %), *інших причин* (+3,5 %).

Висновки

За результатами порівняльного аналізу поточного стану з пожежами та їх наслідками за 2 місяці 2023 року з аналогічним періодом 2022 року встановлено зменшення кількості пожеж на 23,3 %; кількості людей, загиблих унаслідок пожеж, – на 5,7 %; кількості людей, травмованих на пожежах, – на 2,2 %; разом із тим, кількість дітей, загиблих унаслідок пожеж, збільшилася на 10,0 %; кількість дітей, травмованих на пожежах, – на 28,6 %; матеріальні втрати збільшилися у 4,2 рази.

Упродовж 2 місяців 2023 року підрозділами територіальних органів ДСНС зареєстровано 7 517 пожеж.

За загального зменшення кількості пожеж їх збільшення зареєстровано у Харківській (+75,6 %), Сумській (+53,6 %), Черкаській (+3,0 %) та Херсонській (+0,3 %) областях.

На розподіл кількості пожеж суттєво впливає інтенсивність бойових дій у межах окремих регіонів України, їх часткова окупація російськими збройними формуваннями, а також переміщення населення та промислових потужностей зі східних регіонів на захід країни.

Унаслідок пожеж загинуло 416 людей, у тому числі 11 дітей; 306 людей отримали травми, у тому числі 36 дітей.

Матеріальні втрати від пожеж склали 18 млрд 88 млн 578 тис. грн, у тому числі прямі збитки становлять 5 млрд 701 млн 367 тис. грн (зростання у 6,8 рази); побічні – 12 млрд 387 млн 211 тис. грн (зростання у 3,6 рази).

У містах і селищах міського типу та поза межами міських населених пунктів України зареєстровано 4 256 пожеж; порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх кількість зменшилася на 19,5 %; загинуло 215 людей (-4,9 %), що становить 51,7 % від загальної кількості загиблих; травмована 221 людина (-3,5 %), що становить 72,2 % від загальної кількості травмованих.

У сільській місцевості та поза межами сільських населених пунктів зареєстровано 2 991 пожежу; порівняно з аналогічним періодом 2022 року їх кількість зменшилася на 28,5 %; загинула 201 людина (-6,5 %), що становить 48,3 % від загальної кількості загиблих; травмовано 85 людей (+1,2 %), що становить 27,8 % від загальної кількості травмованих.

У будівлях і спорудах житлового сектору виникло 5 202 пожежі (+3,4 %), внаслідок яких загинуло 382 людини (-10,3 %).

На об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, виникла 531 пожежа (+68,0 %). На підприємствах, в організаціях, закладах: приватної власності виникло 325 пожеж (+71,9 %); колективної власності – 104 пожежі (+70,5 %); комунальної

(муніципальної) власності – 61 пожежа (зростання у 2,3 рази); загальнодержавної власності – 39 пожеж (+44,4 %). Унаслідок цих пожеж загинуло 13 людей (+44,4 %) та 9 людей отримали травми (-60,9 %).

За загального зростання кількості пожеж на об'єктах, на яких здійснюється державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки, їх зниження зареєстровано у 7 регіонах України, а саме: Тернопільській (-40,0 %), Волинській (-33,3 %), Полтавській і Черкаській (по -25,0 %), Одеській (-20,0 %), Чернівецькій (-18,2 %) областях і місті Києві (-27,7 %).

Основними причинами виникнення пожеж були:

- необережне поводження з вогнем – 2 585 випадків (-51,2 %);
- порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок (аварійні режими роботи) – 1 837 випадків (-0,6 %);
- порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей, теплогенеруючих агрегатів та установок – 1 368 випадків (-7,5 %);
- вибухи, внаслідок бойових дій – 904 випадки (зростання у 5,3 рази);
- порушення технологій виробництва та правил експлуатації транспортних засобів – 293 випадки (-25,4 %);
- підпали – 157 випадків (-38,2 %);
- несправність виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва – 28 випадків (зростання у 3,1 рази);
- пустощі дітей з вогнем – 26 випадків (+36,8 %);
- невстановлені причини – 26 випадків (-46,9 %);
- інші причини – 293 випадки (+3,5 %).

Збільшення кількості пожеж спостерігається з причин *вибухів, унаслідок бойових дій* (зростання у 5,3 рази), *несправності виробничого обладнання, порушення технологічного процесу виробництва* (зростання у 3,1 рази), *пустощів дітей з вогнем* (+36,8 %) й *інших причин* (+3,5 %).

До «класичного» переліку причин виникнення пожеж, починаючи з лютого 2022 року, додалися вибухи внаслідок бойових дій. Переважна більшість пожеж (73,9 %), кодифікованих підрозділами територіальних органів ДСНС як «інші причини», пов'язана саме з веденням бойових дій російськими військами на території України (потрапляння боєприпасів та їх уламків, вибухи внаслідок потрапляння боєприпасів, ракетні обстріли, обстріли стрілецькою зброєю); також з веденням бойових дій пов'язана більшість пожеж (95,7 %), кодифікованих як «вибухи». Внаслідок обстрілів за 2 місяці 2023 року виникло 12,0 % від загальної кількості пожеж; відносно ж минулорічного показника зростання склало 5,3 рази.